



Guidelines for Development of Technology Leadership of School Administrators in the 21st Century, under the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok 1

Sasipa Pinchoothong and Urai Suthiyam

Students in the Educational Administration Program, Master of Education, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University, Thailand

E-mail: sasi.pinch@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-7529-5424>

E-mail: Urai.5694s@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-8437-5552>

Received 27/02/2025

Revised 06/04/2025

Accepted 12/05/2025

Abstract

Background and Aims: The 21st century is an era of rapid change, and educational administrators must develop technological leadership skills to adapt their management practices and align with the demands of the modern world. The objectives of this research are: 1) to study the current state and the desirable conditions of leadership of school administrators in the 21st century under the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok 1 and 2) to study guidelines for developing technology leadership of school administrators in the 21st century under the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok 1.

Methodology: The sample group was teachers under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, a total of 357 people, were obtained by determining the sample size according to Cohen's ready-made table (Cohen, Manion, & Morrison (2018, p.206) at a statistical significance level of .05. The sample was selected using stratified sampling, simple random sampling, and proportionate sampling based on school size. The research tool was a 5-point rating scale questionnaire. It has a consistency index ranging from 0.80 to 1.00, and the overall reliability of the questionnaire was 0.985, and the interviews. The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation, content analysis, and the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}).

Results: The results of the research revealed that: (1) the current state of the leadership of school administrators in the 21st century is at a high level overall, a desirable state. It is at the highest level overall. When considering the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) for each aspect, the development of support, management, and operations was found that the most necessary need. (2) Guidelines for developing the leadership of school administrators in the 21st Century Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, there are a total of 6 approaches: (1) Study the context (2) Set goals (3) Develop skills (4) Create organizational culture (5) Find collaborative networks and (6) Supervise, monitor, and evaluate. All six approaches are crucial roles in enhancing the ability of administrators to effectively integrate technology into the





management of educational institutions, thereby fostering technological leadership that aligns with the rapidly changing context of the modern world.

Conclusion: Guidelines for Developing Technology Leadership of School Administrators in the 21st Century under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 are a tool that helps administrators manage educational institutions effectively, and it is evident that the use of technology is a crucial factor in enhancing the quality of school management to align with the demands and changes of the 21st century.

Keywords: Technology Leadership; School Administrators; School Management in the 21st Century



แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ศศิภา ปิ่นชูทอง และอุไร สุทธิรัมย์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีเพื่อปรับการบริหาร และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของโลกยุคใหม่ วิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 357 คน จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Cohen, Manion, & Morrison (2018, p.206) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างวิจัยแบบแบ่งชั้นภูมิ สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย และเทียบสัดส่วนขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.985 และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหาและค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index; PNI_{modified})

ผลการวิจัย: (1) สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในภาพรวมระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในภาพรวมระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น คือ ความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยีมีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับ มากที่สุด (2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีทั้งสิ้น 6 แนวทาง ดังนี้ คือ 1) ศึกษาบริบท 2) กำหนดเป้าหมาย 3) พัฒนาทักษะ 4) สร้างวัฒนธรรมองค์กร 5) หาเครือข่ายความร่วมมือ 6) กำกับ ติดตามและประเมินผล โดยทั้ง 6 แนวทาง ต่างมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้บริหารสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของโลกยุคใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

สรุปผล: แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเห็นได้ว่าการใช้เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยี; ผู้บริหารสถานศึกษา; การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 เป็นโลกของเทคโนโลยีและนวัตกรรม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สถานศึกษาจึงต้องมีความตื่นตัวและปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการดำเนินชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ด้านการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัย ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (พิกุล นามสูง, 2565)

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี เป็นทักษะที่มีความสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยีและเผยแพร่วิสัยทัศน์อย่างกว้างขวาง มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการยกระดับการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์สูงสุดของผู้เรียน (สัญญา โสภณ, 2565) และผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องมีภาวะผู้นำทางดิจิทัล ไม่เพียงแต่การนำเทคโนโลยีมาใช้เท่านั้น แต่ควรปลูกฝังประโยชน์และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่ออนาคตขององค์กร การผสมผสานวัฒนธรรมการทำงาน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือและการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานอย่างเต็มที่ การเร่งพัฒนานวัตกรรม การวางแผนปรับตัวและพัฒนาศักยภาพทางดิจิทัลของ บุคคลในองค์กร เพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (พรวิภา เขยกลั่น, 2566)

เพื่อให้ทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการภารกิจหลักตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่าง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580) ฉบับปรับปรุง ออกเป็นนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และหนึ่งในนโยบายและจุดเน้นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี คือ การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล โดยขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการด้วยนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา และเสริมสร้างคุณธรรม มาตรฐานทางจริยธรรมและปลูกจิตสำนึกต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีวิสัยทัศน์ คือ เป็นองค์กรนวัตกรรมการจัดการศึกษาบนพื้นฐานความหลากหลาย สู่เป้าหมายความเป็นหนึ่ง และมีพันธกิจ ดังต่อไปนี้ 1) จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ วิชาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 3) พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ มีสมรรถนะด้านภาษา การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพระดับนานาชาติ 4) สร้างโอกาส ความเสมอภาคลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม 5) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) 6) พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้นวัตกรรมทางการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ 7) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา นอกจากนี้ การวิเคราะห์สภาพของสพม.กท 1 (SWOT Analysis) พบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กร ในด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ (M3 : Materials) จุดแข็ง คือ มีระบบการบริหารจัดการ สำนักงาน

โดยใช้ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย (E-service) มีความพร้อม ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เอื้อต่อการปฏิบัติงานได้อย่างสะดวก และมีประสิทธิภาพ จุดอ่อน พบว่า การสนับสนุนอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wifi) ของสถานศึกษายังไม่เพียงพอผู้เรียนบางกลุ่มยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยีและขาดอุปกรณ์รองรับ ข้อจำกัดของแบบมาตรฐาน (Spec) ของอุปกรณ์เทคโนโลยีตามที่ราชการกำหนดไม่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกองค์กร พบว่า ด้านเทคโนโลยี (T :Technology) โอกาส คือ มีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อม สาธารณูปโภค และเทคโนโลยี นักเรียนมีความสามารถและความสนใจเกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยี ทำให้มีช่องทางในการค้นคว้าหาความรู้ได้ อย่างกว้างขวาง สำหรับอุปสรรค คือ การเข้าถึงสื่อออนไลน์ที่ไม่เหมาะสม และปัญหาการคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Bullying) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1, 2566)

ดังนั้น ผู้บริหารในฐานะผู้ขับเคลื่อนสถานศึกษาจึงต้องมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้และเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดประโยชน์ เป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้กลยุทธ์และวิธีการต่าง ๆ ในการบริหารงานอย่างทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพจะต้องเป็นนักสร้างสรรค์ นักการสื่อสาร นักคิดวิเคราะห์ และสามารถสร้างชุมชนที่เข้มแข็ง มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายและจริยธรรมที่สามารถสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงเทคโนโลยี โดยจะเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งสามารถนำไปต่อยอดพัฒนาผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

ภรณก สายชล (2565) กล่าวว่า การบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้กลยุทธ์และกระบวนการในการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านการบริหารจัดการองค์กร 3) ด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 4) ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล

เจษฎา ชวนะไพศาล (2563) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี หรือภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้และบูรณาการใน

การบริหารจัดการองค์การ มีการจัดหาอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสม ทันสมัยและเพียงพอต่อการใช้งาน เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีของบุคลากรและสมาชิกขององค์การ พร้อมทั้งส่งเสริม อำนวยความสะดวก ผลักดัน และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรและสมาชิกในองค์การได้ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและพัฒนา ตนเองได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์การให้พร้อมรับความท้าทาย ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอยู่เสมอ

International Society for Technology in Education (2002) ได้กำหนดไว้ 6 มาตรฐาน สำหรับ ผู้บริหาร ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) การเรียนรู้และการสอน 3) ผลผลิตและการปฏิบัติงานวิชาชีพ 4) การ สนับสนุน การจัดการ และการดำเนินงาน 5) การประเมินผลและการประเมินค่า 6) ปัญหาทางสังคม กฎหมาย และจริยธรรม ซึ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้และบริหารเทคโนโลยีในสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ

จิตพวรรณ กระเชิฐรัมย์ (2562) ศึกษาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน ด้านการมี จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี และด้านการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผล 2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูจำแนก ตามเพศ วุฒิการศึกษาและขนาดสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนา สถานศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้ครูพัฒนาความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และมีจริยธรรมทางด้านเทคโนโลยีเพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษามี ประสิทธิภาพ

วรรณภา จำเียรพีช (2564) ศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะครู ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร รองลงมา คือ วิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยี และมีจริยธรรมใน การใช้เทคโนโลยีเท่ากัน 2) ทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาโดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม และกฎหมายวิชาชีพ รองลงมาคือ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะ ด้านองค์ความรู้ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะครูใน ศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ใน ทางบวกโดยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คู่ที่มี ความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีกับ ทักษะด้านองค์ความรู้ และ 4) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา คือ ด้านการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติอยู่ใน ระดับ .05

จิระศักดิ์ ชุมภู (2564) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสุถินไทย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต

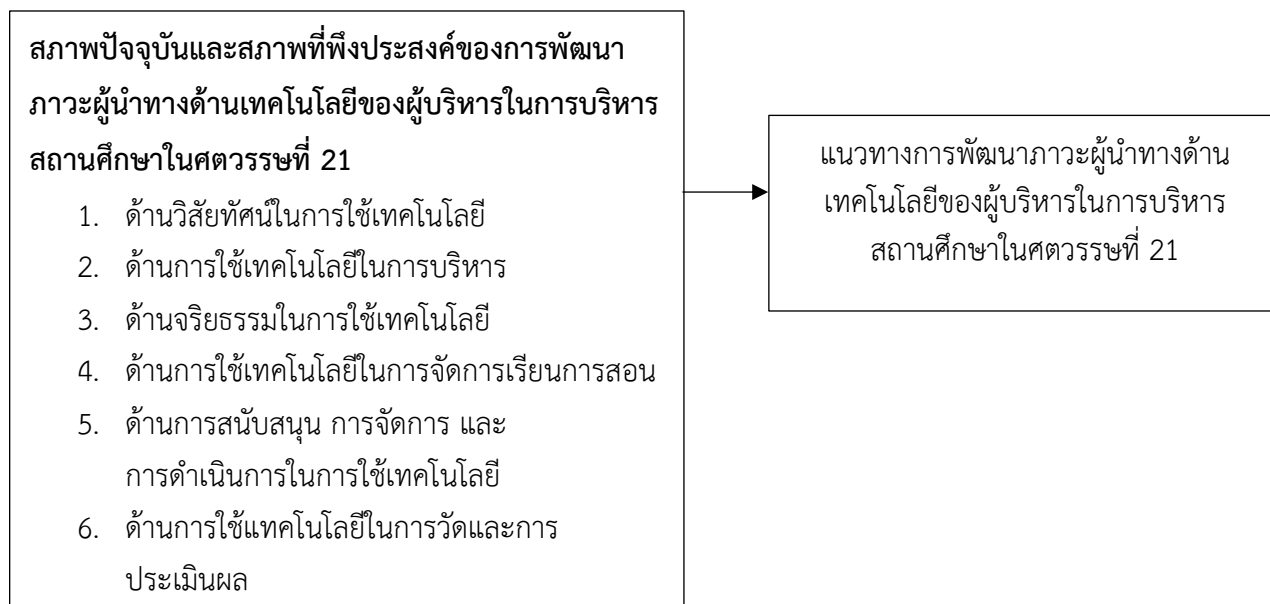
สุดถิ่นไทย จังหวัดเชียงราย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้ รองลงมา คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์

2) การเปรียบเทียบผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีความคิดเห็นต่อการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสุดถิ่นไทย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษาภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์กรและการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ศตวรรษที่ 21 โดยควรมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทั้งการบริหารจัดการเทคโนโลยี การส่งเสริมจริยธรรมและความปลอดภัยทางเทคโนโลยี รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ทั้งนี้ การมีวิสัยทัศน์และการบูรณาการเทคโนโลยีสู่การเรียนการสอน จะช่วยให้สถานศึกษาปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2567 ทั้งหมด 67 โรงเรียน จำนวน 4,831 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 357 คน จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Cohen, Manion, & Morrison (2018, p.206) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างวิจัยแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และเทียบสัดส่วนขนาดโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale Questions) แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ด้านการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยี ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัด และการประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ขั้นตอนการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 5 คน และครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษาปริญญาโทบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 7 คน เพื่อให้แสดงแนวคิด ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยผู้วิจัยเลือกประเด็นคำถามจากแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีค่า PNI_{modified} สูงสุด 2 ลำดับ (ค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด) ในแต่ละด้านมาเป็นประเด็นคำถาม ที่ให้ผู้สัมภาษณ์ได้เสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม มีดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์และเขียนนิยามศัพท์เฉพาะ

2) สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน

3) สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

4) นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และขอข้อเสนอแนะ

5) นำแบบสอบถามไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เป็นผู้ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruency: IOC) นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง จำนวน 32 ข้อ ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.956

6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยพิจารณาจากการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.61 – 0.90 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.985

7) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนที่ผู้วิจัยกำหนด

4.2 ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมลิงก์แบบสอบถามผ่าน Google Form ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา รวบรวมข้อมูลจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามจำนวน 357 คน โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจาก Google Form ได้ข้อมูลกลับมา 357 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.3 นำข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ขั้นตอนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

5.1.3 การวิเคราะห์จัดลำดับความต้องการจำเป็น เพื่อให้ทราบถึงความต้องการจำเป็นหรือสิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา ก่อนสิ่งอื่น โดยการหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index; PNI modified)

5.2 ขั้นตอนการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการพรรณนาวิเคราะห์แล้วสรุปเป็นรายชื่อเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

6.1 สถิติพื้นฐาน

- 1) ร้อยละ (Percentage)
- 2) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1) การตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อรายการกับประเด็นหลักของเนื้อหา (IOC)

2) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)

6.3 การหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index; PNI_{modified})

ผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ผลการวิจัย และได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	วุฒิการศึกษา		
	- ปริญญาตรี	281	78.71
	- สูงกว่าปริญญา	76	21.29
	รวม	357	100.00
2	ประสบการณ์ในการทำงาน		
	- ต่ำกว่า 5 ปี	102	28.57
	- 5-10 ปี	180	50.42
	- 11-15 ปี	56	15.69
	- มากกว่า 15 ปี	19	5.32
	รวม	357	100.00
3	วิทยฐานะ		
	- ไม่มีวิทยฐานะ	179	50.14
	- ครูชำนาญการ	166	46.50
	- สูงกว่าครูชำนาญการ	12	3.36
	รวม	357	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 281 คน (ร้อยละ 78.71) ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 180 คน (ร้อยละ 50.42) ครูที่ไม่มีวิทยฐานะ จำนวน 179 คน (ร้อยละ 50.14)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ด้าน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ		
1. ด้านวิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	3.82	0.83	มาก	4.69	0.54	มากที่สุด	0.23	3
2. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	3.89	0.88	มาก	4.71	0.56	มากที่สุด	0.21	5
3. ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	3.74	0.87	มาก	4.67	0.59	มากที่สุด	0.25	2
4. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21	3.83	0.80	มาก	4.69	0.53	มากที่สุด	0.22	4
5. ด้านการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	3.66	0.91	มาก	4.61	0.68	มากที่สุด	0.26	1
6. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัด และการประเมินผลในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	3.71	0.90	มาก	4.64	0.66	มากที่สุด	0.25	2
เฉลี่ย	3.78	0.87	มาก	4.67	0.60	มากที่สุด	0.24	-

จากตาราง 2 พบว่า สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) จากการพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 3.83$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 3.66$)

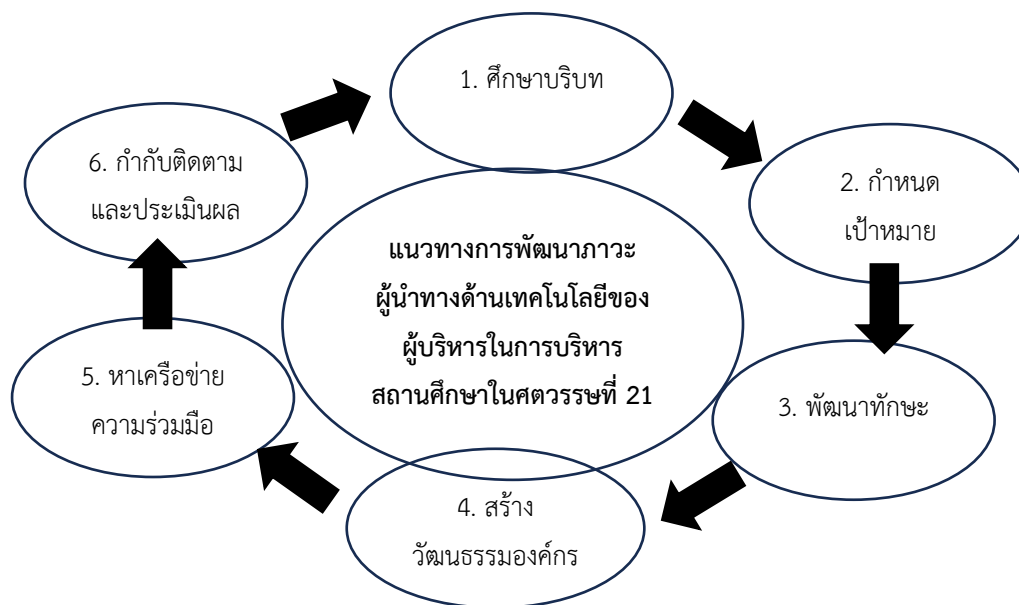
สภาพพึงประสงค์ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมา คือ ด้านวิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 4.69$) และด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนใน

ศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 4.69$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 4.61$)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: PNI_{modified}) ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมมีค่า (PNI_{modified} = 0.24) จากการพิจารณาเรียงด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (PNI_{modified} = 0.26) รองลงมา คือ ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (PNI_{modified} = 0.25) และด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและการประเมินผลในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (PNI_{modified} = 0.25) ส่วนความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (PNI_{modified} = 0.21)

การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

จากการประเมินความต้องการจำเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน สรุปได้ว่า แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีดังนี้ 1) ศึกษาบริบทของสถานศึกษา 2) กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน 3) พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี 4) สร้างวัฒนธรรมองค์กร 5) หาเครือข่ายความร่วมมือ 6) กำกับติดตามและประเมินผล ดังแผนภาพต่อไปนี้



ภาพที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านวิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า การวางแผน การจัดการ และตรวจสอบแผนการใช้เทคโนโลยีที่มีความยืดหยุ่น มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด โดยแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเริ่มจากการประเมินและทำความเข้าใจบริบทของสถานศึกษา และบุคลากร การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน การใช้หลัก PDCA ในการวางแผนและปฏิบัติ มีการตรวจสอบและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ นายเจษฎา ขวนะไพศาล (2563) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสถานศึกษาและเห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีในปัจจุบัน และได้แสดงออกถึงความมีวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีด้วยการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีเข้ามาบูรณาการในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ วรณนภา จำเนียรพีช (2564) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาริเริ่มนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษาได้ตั้งไว้

2. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า การสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อรองรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด โดยแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเริ่มจากสำรวจโครงสร้างเดิมที่มีอยู่และเปรียบเทียบความต้องการ มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน มีการจัดหาทรัพยากรพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับ นิสา แป้นเชียร (2563) พบว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีในสถานศึกษาให้ครบถ้วนเพียงพอต่อการใช้งานของครูและบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับ จีระศักดิ์ ชุมภู (2564) พบว่า ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีการเรียนรู้เพียงพอต่อการใช้งาน

3. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า การสร้างนโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัยในเรื่องของการใช้เทคโนโลยี ทั้งด้านความเป็นส่วนตัวของ ข้อมูลความปลอดภัยออนไลน์ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของผู้ใช้งาน มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด โดยแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนและการอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย รวมถึงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างยั่งยืน เพื่อให้บุคลากรและนักเรียนมีความรู้และความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยและมีจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ เจษฎา ขวนะไพศาล (2563) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนด้านการใช้เทคโนโลยีของสถานศึกษาอย่างปลอดภัยร่วมกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ นิสา แป้นเชียร (2563) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดกฎระเบียบแนวปฏิบัติในการใช้เทคโนโลยีให้ชัดเจน

4. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 พบว่า การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้เทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของนักเรียน มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด โดยแนวทางการพัฒนา คือ ควรมีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันและการปรับหลักสูตรตามความต้องการของนักเรียน จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ นายเจษฎา ขวนะไพศาล (2563) พบว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย ออกคำสั่ง กระตุ้นให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจนเป็นปกติในการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานอื่น ซึ่งสอดคล้องกับ จิตพวรรณ กระเชิญรัมย์ (2562) พบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน คุณลักษณะของผู้นำเชิงเทคโนโลยี คือ ความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน

5. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า การสนับสนุนการปรับปรุงฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์อย่างต่อเนื่องและทันสมัย เช่น การอัปเดต Software หรือโปรแกรมต่าง ๆ ถือเป็นสิ่งสำคัญในการรักษาฟังก์ชันการทำงาน ความปลอดภัย และประสิทธิภาพโดยรวมของโปรแกรม มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด โดยแนวทางการพัฒนา คือ ควรมีจัดสรรงบประมาณ การเลือกซอฟต์แวร์ที่เหมาะสม การติดตามและอัปเดตเทคโนโลยี การฝึกอบรมบุคลากร และการสร้างระบบติดตามประเมินผล เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ อนุรักษ์ ถอดเขียว (2566) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาความเตรียมความพร้อมทางด้านเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทางเทคโนโลยี และจัดเตรียมสภาพแวดล้อมและสถานที่ที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรและครูผู้สอนให้สามารถใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานทางวิชาการได้อย่างสะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ วรรณภา จำเริญพิช (2564) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการสนับสนุนครูและเจ้าหน้าที่ในการเชื่อมโยง สร้าง และใช้ระบบเทคโนโลยีสำหรับการบริหารและการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน มีการจัดการให้เกิดความเข้ากันได้หรือผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศและนโยบายของสถานศึกษา

6. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและการประเมินผลในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า การใช้เทคโนโลยีเป็นฐานรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงระบบการบริหาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด โดยแนวทางการพัฒนา คือ ควรเลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีเสถียรภาพ การประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ การนำเทคโนโลยีมาใช้จริง การสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูล การพัฒนาระบบและเครื่องมือที่เหมาะสม การติดตามและประเมินผล และการสื่อสารข้อมูลอย่างชัดเจน เพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ อนุรักษ์ ถอดเขียว (2566) พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรนำ แผนทางเทคโนโลยีที่กำหนดไว้มาจัดทำระบบการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการวัด และประเมินผลทางการศึกษา ตั้งแต่การนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน วัดและ ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน และการวัดและประเมินผลการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาทั้งระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ วสันต์ชัย สดคมขำ (2563) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบการประเมิน การบริหารจัดการ และการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่ โดยส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และทำวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านวิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ผู้บริหารควรเริ่มจากการประเมินบริบท วางแผนด้วยหลัก PDCA และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี โดยเน้นการพัฒนาทักษะ การสนับสนุนทรัพยากร และเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้ครูบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรสำรวจและกำหนดเป้าหมาย จัดหาทรัพยากรที่จำเป็น และวางแผนสนับสนุนการใช้งาน โดยส่งเสริมโซเซียลมีเดีย AI เครื่องมือดิจิทัล และการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการเรียนการสอน

3. ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีนโยบายที่ชัดเจน การอบรมด้านความปลอดภัย และส่งเสริมจริยธรรม โดยสนับสนุนการใช้สินค้าลิขสิทธิ์ การจัดการข้อมูลอย่างปลอดภัย และการแทรกจริยธรรมในหลักสูตร เพื่อให้บุคลากรและนักเรียนใช้เทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบและปลอดภัย

4. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรเน้นหลักสูตรที่ยืดหยุ่น วัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน และเทคโนโลยีที่เหมาะสม พร้อมส่งเสริมการอบรมครู และการพิจารณาความพร้อมของนักเรียน เพื่อให้การเรียนรู้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ผู้บริหารควรเน้นการจัดสรรงบประมาณ การเลือกซอฟต์แวร์ที่เหมาะสม การฝึกอบรมบุคลากร และการติดตามผล พร้อมการสร้างเครือข่ายสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพ โดยร่วมมือกับองค์กรภายนอกและการประสานงานต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงสุด

6. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและการประเมินผล ผู้บริหารควรเลือกเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเสถียร พัฒนาระบบและเครื่องมือที่เหมาะสม ติดตามผลและสื่อสารข้อมูลอย่างชัดเจน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร และเพื่อส่งเสริมการพัฒนาภายในองค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาด้านการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีในการวัดและการประเมินผลในการบริหารของโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ ต่อไป

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

เอกสารอ้างอิง

จิตพวรรณ กระเชียรรัมย์. (2564). *คุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3*. (การค้นคว้าอิสระ). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

จิระศักดิ์ ชุมภู. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มสหวิทยา เขตสุทัศน์ไทย จังหวัดเชียงราย*. (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง). เพาะยา: มหาวิทยาลัยพะเยา

เจษฎา ชวนะไพศาล. (2563). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยา เขตทวารวดี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี*. (การค้นคว้าอิสระ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นิสา แป้นเขียว. (2564). *ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. 21 (1), 135 - 151.

- พรวิภา เขยกลิ่น. (2566). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิกุล นามสูง. (2565). การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*, 1(2), 30-43. <https://so09.tci-thaijo.org/index.php/EAIJ/article/view/920>
- ภรณก สายชล. (2565). การบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 ที่สัมพันธ์กับการใช้นวัตกรรมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 6(3), 892-904.
- วรรณภา จำเริญพีช. (2564). *ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัด พระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วสันต์ชัย สดคมขำ. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบูรณาการเทคโนโลยีและเจตคติ ต่อการใช้เทคโนโลยีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1*. (ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัญญา โสภิต. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ 5 ปี*. กรุงเทพฯ: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. (2566). *แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามนโยบายจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2567*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- อนรรักษ์ ถอดเขียว. (2566). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. *ศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์*, 10(1), 153-165.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research Methods in Education (8th ed.)*. London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315456539>
- International Society for Technology in Education. (2002). *National educational technology standards for administrators*. Retrieved from www.iste.org/standard